

Sygn. akt VI Ga 119/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Frankowska

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Zawilo

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2016 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **(...) Sp. z o.o. w K.**

przeciwko: **Przedsiębiorstwu Produkcji Handlu i Usług (...) Sp. z o.o. w S.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda wyroku Sądu Rejonowego w R. V Wydziału Gospodarczego z dnia 17 lutego 2016 r., sygn. akt V GC 751/15

1. **z m i e n i a** zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

I. **zasądza** od pozwanego Przedsiębiorstwa Produkcji Handlu i Usług (...) Sp. z o.o. w S. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w K. kwotę 639,07 zł (sześćset trzydzieści dziewięć złotych 07/100) z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 246,98 zł od dnia 7 czerwca 2014 r.,
- 199,90 zł od dnia 12 czerwca 2014 r.,
- 192,19 zł od dnia 19 sierpnia 2014 r.

do dnia zapłaty

II. **oddala** powództwo w pozostałym zakresie,

III. **zasądza** od pozwanego na rzecz powoda kwotę 227 zł (dwieście dwadzieścia siedem złotych) tytułem kosztów procesu,

2. **oddala** apelację w pozostałym zakresie,

3. **z a s ą d z a** od pozwanego na rzecz powoda na rzecz kwotę 120 (sto dwadzieścia złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI Ga 119/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 17 maja 2016r.

(w trybie art. 505¹³ § 2 kpc)

Sąd Rejonowy w R. wyrokiem z dnia 17 lutego 2016r. oddalił powództwo (...) sp. z o.o. w K. wytoczone przeciwko Przedsiębiorstwu Produkcji Handlu i Usług (...) Sp. z o. o. w S. o zapłatę kwoty 668,29 zł z ustawowymi odsetkami od kwot i dat wskazanych w pozwie oraz kosztami procesu, częściowo tytułem zapłaty za sprzedaż pozwanemu energii elektrycznej na podstawie łączącej strony umowy sprzedaży, a częściowo tytułem odsetek skapitalizowanych za opóźnienie w zapłacie faktury nr (...) (29,22 zł).

Wydając powyższy wyrok Sąd Rejonowy ustalił, że powód w zakresie prowadzonej działalności polegającej na wykonawstwie robót budowlanych realizował inwestycję pod nazwą „Budowa placu targowego z dwupoziomowym garażem wraz z instalacjami wewnętrznymi, przyłączami, zjazdami z drogi publicznej i drogą wewnętrzną przy ul. (...) w L.” na rzecz inwestora Gminy L.. Roboty budowlane rozpoczęto 3 czerwca 2013r., zakończono 10 marca 2014r., a obiekt został odebrany 29 kwietnia 2014r. W dniu 27 czerwca 2013r. pozwany zawarł z (...) SA w K. umowę nr (...) o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej tej spółki placu budowlanego w/w inwestycji. Zgodnie z § 6 ust. 1 – 3 umowy powód był obowiązany do zawarcia umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej i umowy kompleksowej. Umowa o przyłączenie do sieci nie zastępowała umowy sprzedaży energii elektrycznej, umowy o świadczeniu usług dystrybucji ani umowy kompleksowej. W dniu 19 lipca 2013r. (...) SA powiadomił pozwanego o wykonaniu obowiązku z umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej i możliwości zawarcia umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej lub umowy kompleksowej.

W wykonaniu powyższego pozwany w dniu 23 lipca 2013r. zawarł umowę kompleksową nr (...) z (...) Sp. z o.o. w K., której przedmiotem było świadczenie na rzecz pozwanego usługi kompleksowej polegającej na sprzedaży energii elektrycznej oraz świadczenia przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego usługi dystrybucji energii elektrycznej do miejsca dostarczania energii na potrzeby obiektu – placu budowy w L. przy ul. (...). Operatorem Systemu Dystrybucyjnego wskazanym w umowie był (...) SA w K., a sposób rozwiązania i zmiany umowy oraz warunki wstrzymania dostaw energii elektrycznej określono w Ogólnych Warunkach Umowy (dalej: OWU). § 8 ust. 1 OWU stanowi, że każdej ze stron umowy przysługuje prawo wypowiedzenia jej z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, po złożeniu w formie pisemnej oświadczenia woli. W ust. 3 wskazano zaś, że odbiorca obowiązany jest poinformować sprzedawcę z co najmniej 14-dniowym wyprzedzeniem o zamiarze opuszczenia obiektu na potrzeby, którego dostarczana była energia elektryczna. Jeśli z oświadczenia o zamiarze opuszczenia obiektu nie wynikało nic innego oświadczenie takie ma być potraktowane przez sprzedawcę, jako oświadczenia odbiorcy o rozwiązaniu umowy za wypowiedzeniem.

Przy zawieraniu powyższej umowy pozwany był reprezentowany przez pełnomocnika, będącego jego podwykonawcą, na podstawie pełnomocnictwa z dnia 22 lipca 2013r.

Pozwany, w związku z zakończeniem robót budowlanych w L. przy ul. (...), w dniu 21 marca 2014r. złożył (...) SA oświadczenie o rezygnacji z umowy nr (...) i wniósł o odłączenie liczników na dzień 31 marca 2014r.

Powód wystawił na rzecz pozwanego następujące dokumenty księgowe:

- notę księgową nr (...) z dnia 24.01.2014r. na kwotę 29,22 zł w związku z opóźnieniem zapłacie faktur nr (...);
- fakturę vat nr (...) z dnia 15.05.2014r. na kwotę 246,98 zł, za okresy rozliczeniowy od 13.03.2014r. do 7.05.2014r.
- fakturę vat nr (...) z dnia 22.05.2014r. na kwotę 199,90 zł, za okres rozliczeniowy od 7.05.2014r. do 19.05.2014r.
- fakturę vat nr (...) z dnia 21.07.2014r. na kwotę 192,19 zł, za okres rozliczeniowy od 19.05.2014r. do 14.07.2014r.

Pismem z dnia 10 czerwca 2014r., doręczonym pozwanemu 13 czerwca 2014r., powód wypowiedział umowę kompleksową nr (...) z uwagi na nie uregulowanie należności pomimo uprzedniego wezwania do zapłaty wskazując, że wypowiedzenie jest po upływie jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia od daty doręczenia wypowiedzenia.

Sąd Rejonowy przyjął, że strony łączyła umowa kompleksowa, która była konsekwencją uprzednio zawartej umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej. Umowa została zawarta przez pełnomocnika pozwanego, który na podstawie pełnomocnictwa z dnia 22 lipca 2013r. działał na rzecz pozwanego. Wobec powyższego Sąd nie uwzględnił zarzutu pozwanego o braku związania stron umową kompleksową z dnia 23 lipca 2013 r. Jednakże to nie było wystarczające do uwzględnienia powództwa. Wg Sądu Rejonowego oświadczenie pozwanego z dnia 21 marca 2014 r. o rezygnacji z umowy nr (...) i żądaniu odłączenia liczników, skierowanie do (...) SA, nie powinno być odczytywane literalnie z uwagi na treść art. 5 ust. 1 prawa energetycznego, który stanowi, że dostarczanie paliw gazowych energii odbywa się po uprzednim przyłączeniu do sieci, o którym mowa w art. 7, na podstawie umowy sprzedaży i umowy o świadczeniu usług przesyłania lub dystrybucji i umowy o świadczenie usług magazynowania paliw gazowych lub umowy świadczenie usług skraplania gazu. Bez przyłączenia odpowiedniej sieci niemożliwe jest zawarcie i realizacja usługi dostarczania energii elektrycznej. Jeżeli więc kontrahent składał oświadczenia o rozwiązaniu umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej to automatycznie oświadczenie to obejmuje rezygnację z umowy sprzedaży energii elektrycznej, umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej lub z umowy kompleksowej. Jakkolwiek pozwany złożył oświadczenie o rezygnacji z umowy do (...) SA w K., tj. kontrahenta z umowy o przyłączenie od sieci i jednocześnie Operatora Systemu Dystrybucji z umowy kompleksowej, to nie jest ono z tego powodu bezskuteczne. Wg Sądu Rejonowego umowa kompleksowa łączy w sobie elementy co najmniej dwóch umów: sprzedaży i dystrybucji, a usługi dystrybucji są niezbędne w celu zapewnienia sprzedaży energii elektrycznej. Jeżeli zatem odbiorca złożył oświadczenie o rozwiązaniu umowy o przyłączeniu do sieci to zawierało ono w sobie także oświadczenie o rezygnacji z usługi kompleksowej i winno zostać niezwłocznie przekazane przez Operatora sprzedawcy, czyli powodowi. Z racji więc skutecznego oświadczenia pozwanego o rozwiązaniu umowy kompleksowej przestała ona wiązać po upływie miesięcznego okresu, stąd późniejsze oświadczenie powoda pozbawione jest jakiegokolwiek znaczenia, a faktury vat objęte pozwem za okres od 13.03.2014r. do 14.07.2014r. są nienależne. Powód nie wykazał zaś ile powinna wynosić opłata za okres wypowiedzenia.

Odnosnie zaś roszczenia odsetkowego Sąd Rejonowy uznał, że powód nie wykazał faktu opóźnienia w zapłacie faktur vat nr (...), bo nie udowodnił, że zapłata nastąpiła po terminach wynikających z w/w faktur. Przedłożenie na tą okoliczność jedynie noty odsetkowej jest niewystarczające, a ciężar dowodu wszystkich okoliczności (w tym faktu opóźnienia) obciąża powoda na mocy art. 6 kc.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości apelacją powód zarzucając naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na wynik sprawy oraz przepisów prawa materialnego tj.:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na dowolnej ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci umowy kompleksowej wraz z OWU oraz umowy o przyłączenie do sieci;
- art. 60 k.c. w zw. z art. 65 k.c. poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, iż oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o przyłączenie do sieci stanowiło jednocześnie oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kompleksowej w sytuacji, gdy nie wynika to z treści złożonego oświadczenia, ani oznaczenia jego adresata;
- art. 6 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że ciężar dowodu dotyczący daty zapłaty faktur wymienionych w nocie odsetkowej obciąża powoda zamiast przyjęcia, że spoczywa na pozwanym.

Na tej podstawie powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje.

W uzasadnieniu apelacji powód podkreślił, że umowa o przyłączenie do sieci i umowa kompleksowa to 2 różne umowy, zawarte w różnych datach przez pozwanego i z różnymi podmiotami. Powoda z pozwanym łączyła jedynie umowa kompleksowa. Sąd pominął także § 9 ust. 1 umowy o przyłączenie do sieci, z którego wynika, że umowa ta obowiązuje od dnia wykonania wynikających z niej obowiązków. Z kolei z § 6 ust. 1 umowy przedmiotowej wynika, że dopiero po dacie realizacji umowy o przyłączenie do sieci zawierana jest umowa kompleksowa. Dlatego należało przyjąć, że umowa o przyłączenie do sieci została wykonana przed zawarciem umowy kompleksowej, a więc oświadczenie o jej

wypowiedzeniu nie wywołałoby skutku prawnego. W tych okolicznościach nie mogło jednocześnie pociągać za sobą rozwiązania umowy kompleksowej. Dodatkowo oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kompleksowej powinno zostać złożone sprzedawcy - powodowi, a nie firmie (...) SA. Skoro umowa kompleksowa nie została wypowiedziana przez pozwanego powodztwo zasługuje na uwzględnienie. Odnośnie zaś roszczenia odsetkowego z noty księgowej wynikają terminy płatności i daty wpłat. Dowodem w postaci potwierdzenia przelewu dysponuje pozwany. Dlatego w ocenie powoda pozwany winien wykazać w jakich terminach nastąpiły wpłaty.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powoda jest częściowo uzasadniona, a to co do roszczenia o zapłatę za sprzedaną na podstawie wskazanej w pozwie umowy kompleksowej energię elektryczną na podstawie faktur przedłożonych do pozwu. Nie zasługuje natomiast na uwzględnienie w zakresie powodztwa co do żądania odsetkowego na podstawie przedłożonej do pozwu noty odsetkowej.

Odnośnie żądania zapłaty za sprzedaną pozwanemu energię elektryczną Sąd Okręgowy tylko częściowo podziela ustalenia faktyczne i stanowisko prawne Sądu Rejonowego i uznaje za zasadne zarzuty apelacji naruszenia art. 60 i 65 kc.

Pozwany niewątpliwie skutecznie zawarł z powodem umowę kompleksową nr (...) z dnia 23 lipca 2013r. Tak prawidłowo przyjął SR (pełnomocnictwo z dnia 22 lipca 2013r. - k. 45 zostało udzielone podwykonawcy także do zawarcia tej umowy, co jednoznacznie wynika z jego treści). Stroną umowy kompleksowej był (...) sp. z o.o. w K. – powód w niniejszej sprawie, a nie (...) SA w K.. Była to odrębna umowa od umowy o przyłączenie do sieci z dnia 27 czerwca 2013r. nr (...), która została zawarta z (...) SA w K.. Umowa o przyłączenie do sieci z dnia 27 czerwca 2013r. uległa rozwiązaniu z chwilą jej wykonania, o czym stanowi § 9 ust. 1 umowy (k. 96/b). Zgodnie z § 6 ust. 2-3 umowa o przyłączenie nie zastępuje umowy kompleksowej.

Podkreślić także należy, że - wbrew zarzutom pozwanego - powód w pozwie jednoznacznie określił z jakiej umowy żąda zapłaty poprzez wskazanie daty i numeru tej umowy oraz dołączenie jej jako dowodu w sprawie.

Umowa ta nie została skutecznie wypowiedziana pismem pozwanego z dnia 21 marca 2014r. Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska Sądu Rejonowego, że niezależnie do kogo pismo zostało skierowane (w tym przypadku do (...) SA – podmiotu, który nie był stroną umowy) powinno być przekazane właściwemu podmiotowi ((...) Sp. z o.o.), bo (...) i tak zajmował się dystrybucją wg umowy kompleksowej (§ 1 ust. 6 umowy). (...) SA - po wykonaniu przyłącza już nie był związany z pozwanym żadną umową. (...) Sp. z o.o. i (...) SA to dwie odrębne firmy i obowiązek przekazywania oświadczenia pozwanego z niczego nie wynika. Obowiązek taki na pewno nie wynika z powołanego przez Sąd Rejonowy art. 5 ustawy prawo energetyczne. Zgodnie z art. 7 umowy kompleksowej sprzedawca – powód oświadcza, że posiada umowę o świadczenie usług dystrybucji z Operatorem Sieci Dystrybucyjnej, czyli (...) SA (§ 6), ale ten stosunek prawny nie przenosi się tym samym na pozwanego nawet jeżeli dostarczanie paliw zawsze odbywa się po przyłączeniu do sieci. Zgodzić się więc należy z apelującym, że pozwany nie rozwiązał skutecznie umowy kompleksowej oświadczeniem z dnia 21 marca 2014r. (k. 78), bo nie zostało ono skierowane do powoda – strony umowy, lecz do dystrybutora, z którym na tym etapie nie wiązał go już żaden stosunek prawny.

Należy uwzględnić, że pozwany to przedsiębiorca, który z racji działania na rynku robót budowlanych profesjonalnie powinien mieć rozeznanie i wiedzieć, że umowa o przyłączenie dotyczy sprzedaży energii elektrycznej, co wprost wynika z jej treści. Skoro pozwany nie rozwiązał skutecznie umowy, a zrobił to dopiero powód (oświadczenie za pismem z dnia 10.06.2014r., doręczone pozwanemu w dniu 13.06.2014r. k. 51, 52) to roszczenie objęte pozwem odnośnie zapłaty za dostarczoną na podstawie przedmiotowej umowy kompleksowej energii za okres od 13 marca do 14 lipca 2014r. jest w pełni zasadne. Pozwany jest zatem zobowiązany do zapłaty za energię elektryczną wg FV (...); (...); (...), zgodnie

z terminami płatności z nich wynikającymi. Zarzut, że to nie pozwany pobierał energię nie ma znaczenia skoro nie rozwiązał skutecznie umowy łączącej go z powodem.

W tym zakresie więc apelacja powoda jest uzasadniona i została uwzględniona na mocy art. 386 § 1 kpc, o czym orzeczono w pkt 1.I wyroku.

Niezasadny jest natomiast apelacyjny zarzut naruszenia art. 6 kc, co do roszczenia odsetkowego. Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Rejonowego, że przedłożenie jedynie noty odsetkowej dla wykazania tego roszczenia, w sytuacji gdy było ono sporne, nie wystarczało. Nie można zgodzić się z powodem, że nie dysponuje on dowodem zapłaty spornych faktur. Niewątpliwie roszczenie pieniężne jest spełnione z chwilą uznania rachunku bankowego wierzyciela – powoda, co oznacza, że powód powinien posiadać dowód zapłaty, który zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu wynikającym z art. 6 kc powinien przedstawić. Data przelewu zaś nie zawsze pokrywa się z datą wpływu należności na rachunek bankowy wierzyciela. Reasumując przy roszczeniu odsetkowym powód powinien wykazać prawidłowość naliczenia odsetek (wymagalność roszczenia i datę zapłaty przez dłużnika – czas opóźnienia), czego w tej sprawie nie uczynił, a co skutkowało oddaleniem powództwa (pkt I.2 wyroku).

W tym zakresie więc apelacja powoda została oddalona jako bezzasadna na mocy art. 385 kpc, o czym orzeczono w pkt 2 wyroku.

Orzekając o kosztach procesu za I i II instancję Sąd Okręgowy uznał, że podstawą rozstrzygnięcia jest art. 100 kpc, co do zasady. Ponieważ powód zarówno powództwo jak i apelację przegrał nieznacznie, bo w 5 % Sąd w całości obciążył tymi kosztami pozwanego.

Na kwotę kosztów procesu za I instancję składa się kwota wpisu od pozwu 30 zł i koszty zastępstwa procesowego w wysokości 197 zł (łącznie z opłatą skarbową od pełnomocnictwa) wg taryfy (§ 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych ... Dz.U. tj. z 2013r. poz. 490 z późn. zm.) – pkt 1.III wyroku.

Na kwotę kosztów procesu za II instancję składa się kwota wpisu od apelacji 30 zł i koszty zastępstwa procesowego w wysokości 90 zł wg taryfy (§ 6 pkt 2 w zw. z § 12 ust.1 pkt 1 w/w rozporządzenia) – pkt 3 wyroku.